

Μεταγλωττιστές

ΕΡΓΑΣΙΑ 2019-2020

Αργυροπούλου Μαρία | ΑΜ: Π18011

Δημητρίου Δημήτρης | ΑΜ: Π18036

Στεργίου Χρήστος | ΑΜ: Π18147

27/1/2020

Σχετικά με την εργασία:

Το αρχείο .zip περιέχει το παρόν αρχείο Μεταγλωττιστές.pdf στο οποίο παρατίθενται οι απαντήσεις των ασκήσεων, διευκρινήσεις για τον τρόπο ανάπτυξης της εκάστοτε εφαρμογής και ενδεικτικά runtime screenshots. Ο πηγαίος κώδικας των εφαρμογών βρίσκεται σε φάκελο με το όνομα της άσκησης στην οποία αντιστοιχεί. Οι πληροφορίες για το compilation και execution του κάθε προγράμματος βρίσκονται παρακάτω στην περιγραφή της λύσης του προβλήματος.

Άσκηση (B)

Σε αυτήν την άσκηση θα δημιουργήσουμε μια γεννήτρια συμβολοσειρών η οποία θα παράγει έγκυρες συμβολοσειρές σύμφωνα με την γραμματική της εκφώνησης. Η υλοποίηση της έγινε σε γλώσσα Java.

Αρχικά ορίζουμε τα εξής: Ex για την έκφραση(expression),SE για την υποέκφραση (subexpression),E1 για στοιχείο 1(element1),E2 για το στοιχείο 2(element2).

Η μεταγλώττιση είναι 1)javac Main.java Syntax.java 2)java Main

Η κλάση Syntax

Αρχικά δημιουργούμε ένα αντικείμενο r τύπου Random και ένα field της κλάσης Syntax, το string s στο οποίο εκχωρούμε το περιεχόμενο "Ex". Θεωρούμε ότι από το μη τερματικό σύμβολο Ex θα πραγματοποιείται η αρχή της του προγράμματος. Επιπλέον δημιουργούμε ένα αντικείμενο pr τύπου 1) StringBuilder δηλαδή ένα mutable string το οποίο θα αποδειχθεί στην συνέχεια αρκετά χρήσιμο καθώς μεταβάλλεται ανάλογα με τις αντικαταστάσεις με τους κανόνες παραγωγής. Το pr δημιουργείται σύμφωνα με τα περιεχόμενα του String s. Στην συνέχεια ορίζουμε τις εξής μεθόδους:

Public void Expression():

Η μέθοδος αυτή πραγματοποιεί αντικατάσταση του substring Ex που περιέχεται στο pr σύμφωνα με τον κανόνα παραγωγής. Αρχικά μέσω της μεθόδου indexOf(String) του StringBuilder γίνεται αναζήτηση του string μέσα στο pr. Την πρώτη φορά που η συμβολοσειρά εντοπίσει το string Ex θα επιστρέψει το index από το οποίο αρχίζει η συμβολοσειρά και βρίσκεται στο pr. Με βάση το index γίνονται αντικατάσταση δύο χαρακτήρες(δηλαδή το Ex) και στην θέση τους παρεμβάλλεται το '(SE)'. Στην συνέχεια μετατρέπουμε τα περιεχόμενα του StringBuilder σε String και τα εκχωρούμε στο s. Στην συνέχεια εμφανίζουμε τα περιεχόμενα του τροποποιημένου string.

Public void SubExpression():

Η μέθοδος αυτή ουσιαστικά πραγματοποιεί αντικατάσταση του substring SE που περιέχεται στο pr σύμφωνα με τον κανόνα παραγωγής. Αρχικά μέσω της μεθόδου indexOf(String) του StringBuilder γίνεται αναζήτηση του string μέσα στο pr. Την πρώτη φορά που η συμβολοσειρά εντοπίζει το string SE(το μικρότερο Index) θα επιστρέψει το index από το οποίο αρχίζει η συμβολοσειρά και βρίσκεται στο pr. Με βάση το index γίνονται αντικατάσταση δύο χαρακτήρες(δηλαδή το SE) και στην θέση τους τοποθετείται το “E1E2”. Στην συνέχεια μετατρέπουμε τα περιεχόμενα του StringBuilder σε String και τα εκχωρούμε στο s. Στην συνέχεια εμφανίζουμε τα περιεχόμενα του αλλαγμένου string.

Public void Element1():

Με βάση την βιβλιοθήκη random παράγουμε έναν τυχαίο αριθμό από το 1-2. Παρόμοια όπως προαναφέραμε και από πάνω γίνεται αντικατάσταση του E1 σύμφωνα με το index μέσα στο string με βάση την επιλογή του choice δηλαδή του αριθμού που επιλέχθηκε μέσα από την Random. Αν το choice είναι 1 τότε το E1 αντικαθίστανται από το “v” αλλιώς από το “Ex”. Έπειτα μετατρέπουμε τα περιεχόμενα του StringBuilder σε String και τα εκχωρούμε στο s. Στην συνέχεια εμφανίζουμε τα περιεχόμενα του string που μόλις άλλαξε.

Public void Element2():

Με βάση την βιβλιοθήκη random παράγουμε έναν τυχαίο αριθμό από το 1-3. Παρόμοια όπως προαναφέραμε ήδη γίνεται αντικατάσταση του E2 σύμφωνα με το index μέσα στο string με βάση την επιλογή του choice δηλαδή του αριθμού που επιλέχθηκε μέσα από την Random. Αν το choice είναι 1 τότε το E2 αντικαθίστανται από το “-SE”, αν το choice είναι 2 από το “+SE” αλλιώς από το “” δηλαδή το κενό. Τέλος αλλάζουμε τα δεδομένα του stringBuilder σε string και τα εκχωρούμε στο s και εμφανίζονται τα περιεχόμενα του.

Στην κλάση Main:

Μέσα στην μέθοδο `main`, δημιουργούμε ένα `object m` τύπου `Syntax()`. Επίσης ορίζουμε τις ακέραιες `local` μεταβλητές `count` που μετράει τους τερματικούς χαρακτήρες και `steps` που εκφράζει τον αριθμό των αντικαταστάσεων που γίνονται στο `string` σύμφωνα με τους κανόνες παραγωγής της γραμματικής. Όσο το `z` είναι θετικό δηλαδή το `string` που θα παράγει η γεννήτρια δεν αποτελείται από μόνο τερματικούς χαρακτήρες τότε μέσα σε ένα καινούργιο `loop for` όπου αυτό θα διατρέχει όλο το μήκος του `string` εφόσον τα `steps` δεν είναι μεγαλύτερο του 70 θα ελέγχουμε διαδοχικά τις εξής καταστάσεις: Αν ο χαρακτήρας στην `i` θέση είναι τερματικός τότε αυξάνουμε το `count`, αλλιώς αν είναι 'Ε' και ο χαρακτήρας που ακολουθεί στην `i+1` θέση είναι 'χ', τότε θα πρέπει να κάνουμε αντικατάσταση με βάση τον κανόνα του `Expression` και `break` από το `for loop`, αλλιώς αν είναι 'S' και ακολουθείται από 'E' τότε αντίστοιχα θα πρέπει να γίνει αντικατάσταση `Subexpression` στο `string` και `break`, ή αν είναι 'E' και έπεται αμέσως το 'i' εκτελείται ο κανόνας του `Element1` και `break` από το `for loop`, ή αλλιώς γίνεται αντικατάσταση με βάση το `Element2` ή τέλος εμφανίζεται αναγνωριστικό λάθους. Μετά το τέλος του `for loop` αν ο μετρητής `count` ισούται με το αριθμό του μήκους της συμβολοσειράς τότε σημαίνει ότι το `string` αποτελείται μόνο από τερματικά σύμβολα και επομένως το `string` που θέλουμε να φτιάξουμε είναι έτοιμο επομένως το `z` θα γίνει `false` για να ολοκληρωθεί το `while-loop`. Θεωρούμε σαν σύμβαση ότι ο αριθμός των αντικαταστάσεων θα είναι μέχρι το 70 με σκοπό να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της αναδρομικότητας. Αν ο αριθμός των αντικαταστάσεων υπερβεί το 70 το πρόγραμμα ολοκληρώνεται.

Ενδεικτικά screenshots σε 3 διαφορετικές εκτελέσεις του προγράμματος:

α) Για 10 συνεχείς αντικαταστάσεις

β) Για 15 συνεχείς αντικαταστάσεις

γ) Για 71 όπου ολοκληρώνεται λόγω του ορίου 70 που θέσαμε εμείς

α)

The screenshot shows the IntelliJ IDEA interface with a project named 'compilers8'. The 'Run' tab is active, displaying the execution steps of a Java program. The program starts with 'Ex' and proceeds through 10 steps, ending with 'Process finished with exit code 0'. The steps are: (SE), (E1E2), (vE2), (v+SE), (v+E1E2), (v+vE2), (v+v-SE), (v+v-E1E2), (v+v-vE2), and (v+v-v). The IDE's status bar at the bottom indicates the file encoding is UTF-8 and the line ending is CRLF.

```
"C:\Program Files\Java\jdk-11.0.2\bin\java.exe" "-javaagent:C:\Program Files\JetBrains\IntelliJ IDEA 2019.1\lib\idea_rt.jar=588"
Ex
(SE)
(E1E2)
(vE2)
(v+SE)
(v+E1E2)
(v+vE2)
(v+v-SE)
(v+v-E1E2)
(v+v-vE2)
(v+v-v)
Steps 10
Process finished with exit code 0
```

β)

The screenshot shows the IntelliJ IDEA interface with the same project 'compilers8'. The 'Run' tab is active, displaying the execution steps of a Java program. The program starts with 'Ex' and proceeds through 15 steps, ending with 'Process finished with exit code 0'. The steps are: (SE), (E1E2), (vE2), (v-SE), (v-E1E2), (v-ExE2), (v-(SE)E2), (v-(E1E2)E2), (v-(ExE2)E2), (v-((SE)E2)E2), (v-((E1E2)E2)E2), (v-((vE2)E2)E2), (v-((v)E2)E2), (v-((v)E2)), and (v-((v))). The IDE's status bar at the bottom indicates the file encoding is UTF-8 and the line ending is CRLF.

```
"C:\Program Files\Java\jdk-11.0.2\bin\java.exe" "-javaagent:C:\Program Files\JetBrains\IntelliJ IDEA 2019.1\lib\idea_rt.jar=588"
Ex
(SE)
(E1E2)
(vE2)
(v-SE)
(v-E1E2)
(v-ExE2)
(v-(SE)E2)
(v-(E1E2)E2)
(v-(ExE2)E2)
(v-((SE)E2)E2)
(v-((E1E2)E2)E2)
(v-((vE2)E2)E2)
(v-((v)E2)E2)
(v-((v)E2))
(v-((v)))
Steps 15
Process finished with exit code 0
```

The screenshot displays the IntelliJ IDEA IDE interface. The top menu bar includes File, Edit, View, Navigate, Code, Analyze, Refactor, Build, Run, Tools, VCS, Window, and Help. The project name is "compilersB". The current file is "Syntax.java".

The main editor area shows the following code:

```
"C:\Program Files\Java\jdk-11.0.2\bin\java.exe" "-javaagent:C:\Program Files\JetBrains\IntelliJ IDEA 2019.1\lib\idea_rt.jar=58..."  
Ex  
(SE)  
(E1E2)  
(ExE2)  
((SE) E2)  
((E1E2) E2)  
((vE2) E2)  
((v+SE) E2)  
((v+E1E2) E2)  
((v+ExE2) E2)  
((v+ (SE) E2) E2)  
((v+ (E1E2) E2) E2)  
((v+ (ExE2) E2) E2)  
((v+ ((SE) E2) E2) E2)  
((v+ ((E1E2) E2) E2) E2)  
((v+ ((ExE2) E2) E2) E2)  
((v+ (((SE) E2) E2) E2) E2)  
((v+ (((E1E2) E2) E2) E2) E2)  
((v+ (((vE2) E2) E2) E2) E2)  
((v+ (((v) E2) E2) E2) E2)  
((v+ (((v)-SE) E2) E2) E2) E2)  
((v+ (((v)-E1E2) E2) E2) E2) E2)
```


Οι 3 τελευταίες εικόνες παρουσιάζουν την περίπτωση ο αριθμός των αντικαταστάσεων να ξεπεράσει το 70.

Άσκηση (Γ)

Για να αποδειχθεί εάν είναι η γραμματική LL(1), αρχικά θα υπολογισθούν τα σύνολα FIRST, FOLLOW, EMPTY και LOOKAHEAD και έπειτα θα γίνει παράθεση του συντακτικού πίνακα.

Αναλύοντας τους κανόνες παραγωγής της γραμματικής της εκφώνησης έχουμε τους παρακάτω κανόνες:

- 1) $S \rightarrow (X)$
- 2) $X \rightarrow YZ$
- 3) $Y \rightarrow \alpha$
- 4) $Y \rightarrow \beta$
- 5) $Y \rightarrow S$
- 6) $Z \rightarrow *X$
- 7) $Z \rightarrow -X$
- 8) $Z \rightarrow +X$
- 9) $Z \rightarrow \varepsilon$

Σύνολα **FIRST**:

$FIRST(S) = \{ (\}$

I. $FIRST(Y) - \{ \varepsilon \} \in FIRST(X)$

II. $FIRST(Y) = \{ \alpha, \beta, (\}$

Από I και II $\Rightarrow FIRST(X) = \{ \alpha, \beta, (\}$

$FIRST(Z) = \{ *, -, +, \varepsilon \}$

Σύνολα **FOLLOW**:

Σύμφωνα με τους κανόνες υπολογισμού του FOLLOW (που βρίσκονται στο βιβλίο ΜΕΤΑΓΛΩΤΤΙΣΤΕΣ, Μ . Κ . ΒΙΡΒΟΥ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΒΑΡΒΑΡΗΓΟΥ, ΚΕΦ. 5.2, ΣΕΛ. 177).

Από τον κανόνα 1) υπολογισμού του FOLLOW

I. $\$ \in \text{FOLLOW}(S)$

Από τον κανόνα 2) υπολογισμού του FOLLOW

- II. $1) \Rightarrow \text{FIRST}( ) - \{\epsilon\} \subseteq \text{FOLLOW}(X) \Rightarrow \{) \} \subseteq \text{FOLLOW}(X)$
III. $2) \Rightarrow \text{FIRST}(Z) - \{\epsilon\} \subseteq \text{FOLLOW}(Y) \Rightarrow \{*, -, +\} \subseteq \text{FOLLOW}(Y)$

Από τον κανόνα 3i) υπολογισμού του FOLLOW

- IV. $2) \Rightarrow \text{FOLLOW}(X) \subseteq \text{FOLLOW}(Z)$
V. $5) \Rightarrow \text{FOLLOW}(Y) \subseteq \text{FOLLOW}(S)$
VI. $6) + 7) + 8) \Rightarrow \text{FOLLOW}(Z) \subseteq \text{FOLLOW}(X)$

Από τον κανόνα 3ii) υπολογισμού του FOLLOW

- VII. $2) \Rightarrow \text{FOLLOW}(X) \subseteq \text{FOLLOW}(Y)$

Από τις παραπάνω σχέσεις προκύπτουν τα εξής:

$$\text{II} \Rightarrow \text{FOLLOW}(X) = \{) \}$$

$$\text{II} + \text{IV} + \text{VI} \Rightarrow \text{FOLLOW}(Z) = \{) \}$$

$$\text{III} + \text{IV} \Rightarrow \text{FOLLOW}(Y) = \{*, -, +,)\}$$

$$\text{I} + \text{V} \Rightarrow \text{FOLLOW}(S) = \{*, -, +,), \$\}$$

Σύνολα **EMPTY**:

$$\text{EMPTY}(S) = \text{FALSE}$$

$$\text{EMPTY}(X) = \text{FALSE}$$

$$\text{EMPTY}(Y) = \text{FALSE}$$

$$\text{EMPTY}(Z) = \text{TRUE}$$

Σύνολα **LOOKAHEAD**:

$$\text{LOOKAHEAD}(S \rightarrow (X)) = \text{FIRST}( ) = \{) \}$$

$$\text{LOOKAHEAD}(X \rightarrow YZ) = \text{FIRST}(Y) = \{ \alpha, \beta,) \}$$

$$\text{LOOKAHEAD}(Y \rightarrow \alpha) = \text{FIRST}(\alpha) = \{ \alpha \}$$

$$\text{LOOKAHEAD}(Y \rightarrow \beta) = \text{FIRST}(\beta) = \{ \beta \}$$

$$\text{LOOKAHEAD}(Y \rightarrow S) = \text{FIRST}(S) = \{ (\}$$

$$\text{LOOKAHEAD}(Z \rightarrow *X) = \text{FIRST}(*) = \{ * \}$$

$$\text{LOOKAHEAD}(Z \rightarrow -X) = \text{FIRST}(-) = \{ - \}$$

$$\text{LOOKAHEAD}(Z \rightarrow +X) = \text{FIRST}(+) = \{ + \}$$

$$\text{LOOKAHEAD}(Z \rightarrow \epsilon) = \text{FOLLOW}(Z) = \{) \}$$

Επομένως η γραμματική είναι LL(1) διότι:

$$\text{LOOKAHEAD}(Y \rightarrow \alpha) \cap \text{LOOKAHEAD}(Y \rightarrow \beta) \cap \text{LOOKAHEAD}(Y \rightarrow S) = \emptyset$$

$$\text{LOOKAHEAD}(Z \rightarrow *X) \cap \text{LOOKAHEAD}(Z \rightarrow -X) \cap \text{LOOKAHEAD}(Z \rightarrow +X) \cap \text{LOOKAHEAD}(Z \rightarrow \epsilon) = \emptyset$$

V/T	(	)	α	β	*	-	+	\$
S	S- >(X)							
X	X- >YZ		X- >YZ	X- >YZ				
Y	Y->S		Y-> α	Y-> β				
Z		Z-> ϵ			Z->*X	Z->-X	Z- >+X	

Στοιβά	Είσοδος	Στοιχεία πίνακα	Παραγωγή
\$S	$((\alpha-\beta)^*(\beta+\alpha))\$$	M(S, ( )	S->(X)
\$)X(	$((\alpha-\beta)^*(\beta+\alpha))\$$		
\$)X	$(\alpha-\beta)^*(\beta+\alpha))\$$	M(X, ( )	X->YZ
\$)ZY	$(\alpha-\beta)^*(\beta+\alpha))\$$	M(Y, ( )	Y->S
\$)ZS	$(\alpha-\beta)^*(\beta+\alpha))\$$	M(S, ( )	S->(X)
\$)Z)X(	$(\alpha-\beta)^*(\beta+\alpha))\$$		
\$)Z)X	$\alpha-\beta)^*(\beta+\alpha))\$$	M(X, α)	X->YZ
\$)Z)YZ	$\alpha-\beta)^*(\beta+\alpha))\$$	M(Y, α)	Y-> α
\$)Z)Z α	$\alpha-\beta)^*(\beta+\alpha))\$$		
\$)Z)Z	$-\beta)^*(\beta+\alpha))\$$	M(Z, -)	Z->-X
\$)Z)X-	$-\beta)^*(\beta+\alpha))\$$		
\$)Z)X	$\beta)^*(\beta+\alpha))\$$	M(X, β)	X->YZ
\$)Z)ZY	$\beta)^*(\beta+\alpha))\$$	M(Y, β)	Y-> β
\$)Z)Z β	$\beta)^*(\beta+\alpha))\$$		
\$)Z)Z	$)^*(\beta+\alpha))\$$	M(Z,))	Z-> ϵ
\$)Z)	$)^*(\beta+\alpha))\$$		

\$)Z	$*(\beta+\alpha))\$$	$M(Z, *)$	$Z \rightarrow^* X$
\$)X*	$*(\beta+\alpha))\$$		
\$)X	$(\beta+\alpha))\$$	$M(X, ($	$X \rightarrow YZ$
\$)ZY	$(\beta+\alpha))\$$	$M(Y, ($	$Y \rightarrow S$
\$)ZS	$(\beta+\alpha))\$$	$M(S, ($	$S \rightarrow (X)$
\$)Z)X(	$(\beta+\alpha))\$$		
\$)Z)X	$\beta+\alpha))\$$	$M(X, \beta)$	$X \rightarrow YZ$
\$)Z)ZY	$\beta+\alpha))\$$	$M(Y, \beta)$	$Y \rightarrow \beta$
\$)Z)Z\beta	$\beta+\alpha))\$$		
\$)Z)Z	$+\alpha))\$$	$M(Z, +)$	$Z \rightarrow +X$
\$)Z)X+	$+\alpha))\$$		
\$)Z)X	$\alpha))\$$	$M(X, \alpha)$	$X \rightarrow YZ$
\$)Z)ZY	$\alpha))\$$	$M(Y, \alpha)$	$Y \rightarrow \alpha$
\$)Z)Z \alpha	$\alpha))\$$		
\$)Z)Z	$)\$$	$M(Z,))$	$Z \rightarrow \varepsilon$
\$)Z)	$)\$$		
\$)Z	$)\$$	$M(Z,))$	$Z \rightarrow \varepsilon$
\$)	$)\$$		
\$	\$		

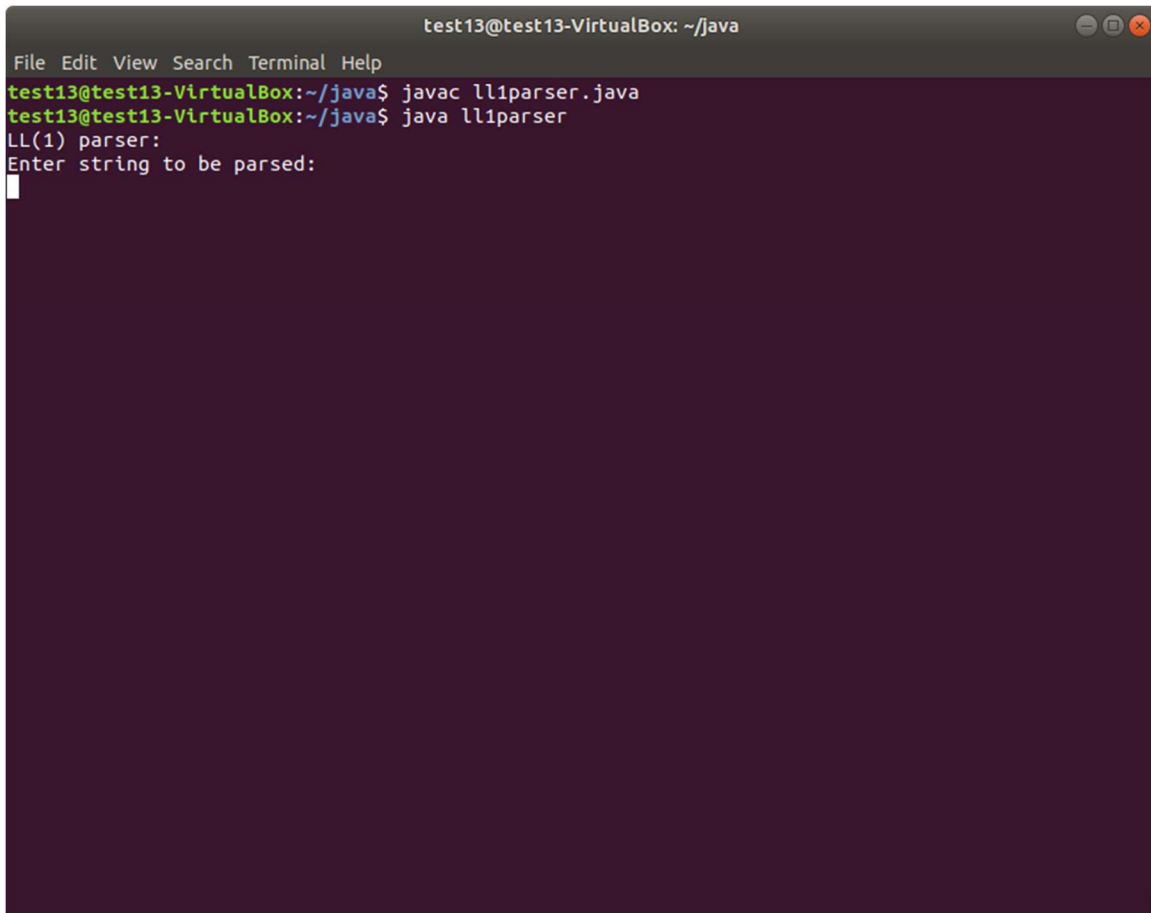
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- Η υλοποίηση του προγράμματος έχει γίνει σε γλώσσα JAVA.
- Έχει αναπτυχθεί με βάση τους κανόνες παραγωγής της συγκεκριμένης εκφώνησης.
- Το πρόγραμμα ονομάζεται `ll1parser.java`.
- Για το compilation χρησιμοποιείται η εντολή “`javac ll1parser.java`” καθώς και για την εκτέλεση η εντολή “`java ll1parser`”. **Σημείωση:** Η ανάπτυξη του προγράμματος προϋποθέτει την ικανότητα αναγνώρισης και εμφάνισης των ελληνικών χαρακτήρων ‘α’ και ‘β’ στο *command line*.

Το πρόγραμμα κατά την εκτέλεσή του παραπέμπει τον χρήστη να εισάγει ένα σύνολο συμβόλων το οποίο επιθυμεί να ελέγξει εάν αναγνωρίζεται από την συγκεκριμένη γλώσσα. Η είσοδος αποθηκεύεται σε μία μεταβλητή `input` τύπου `String`. Έπειτα γίνεται η αρχικοποίηση των πινάκων. Ο δισδιάστατος πίνακας `ptable` είναι ο συντακτικός πίνακας του προγράμματος με κάθε γραμμή να αντιστοιχεί σε ένα μη-τερματικό σύμβολο και με κάθε στήλη σε ένα τερματικό. Όπου δεν αντιστοιχίζεται κανόνας μεταξύ μη-τερματικού και τερματικού συμβόλου υπάρχει `null`. Στη συνέχεια γίνεται η εκτύπωση των πινάκων με τα σύμβολα της γραμματικής. Ο αλγόριθμος που χρησιμοποιείται βρίσκεται στη σελίδα 202 του κεφαλαίου 5.2.3 του βιβλίου ΜΕΤΑΓΛΩΤΤΙΣΤΕΣ, Μ . Κ . ΒΙΡΒΟΥ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΒΑΡΒΑΡΗΓΟΥ. Υπάρχει υλοποίηση της στοίβας που χρησιμοποιεί τις λειτουργίες: `stack.peek()` για την ανάγνωση της κορυφής της στοίβας, `stack.pop()` για την αφαίρεση του στοιχείου που βρίσκεται στην κορυφή της και της `stack.push()` για την εισαγωγή στοιχείου. Η αρχικοποίηση της στοίβας γίνεται με την είσοδο του “\$” και του αρχικού συμβόλου `S`. Σε κάθε επανάληψη εμφανίζονται στην οθόνη ο αριθμός της επανάληψης, ποιο σύμβολο αφαιρείται (εάν αυτό απαιτείται από το βήμα του αλγορίθμου), ο κανόνας που χρησιμοποιείται, το σύνολο των συμβόλων που εισέρχεται στη στοίβα μετά την αντικατάσταση με βάση τους κανόνες, η κορυφή της στοίβας καθώς και το σύμβολο το οποίο βρίσκεται στο `input` προς πιθανή

αντικατάσταση. Σε περίπτωση σφάλματος εμφανίζεται το αντίστοιχο μήνυμα λάθους. Εάν το input αναγνωριστεί τότε στην οθόνη εμφανίζονται επιτυχώς τα βήματα που έγιναν και οι pointers της στοίβας και του input ταυτίζονται περιέχοντας και οι δύο το “\$”. Στην περίπτωση που το input δεν αναγνωριστεί ο χρήστης θα λάβει στην οθόνη του το μήνυμα “ Input not recognised by grammar!!!”.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ SCREENSHOTS


```
test13@test13-VirtualBox: ~/java
File Edit View Search Terminal Help
test13@test13-VirtualBox:~/java$ javac ll1parser.java
test13@test13-VirtualBox:~/java$ java ll1parser
LL(1) parser:
Enter string to be parsed:

```

Εικόνα 1. Compilation και prompt για input.

```
test13@test13-VirtualBox: ~/java
File Edit View Search Terminal Help
LL(1) parser:
Enter string to be parsed:
((α-β)*(β+α))
String to be parsed is:((α-β)*(β+α))$
Displaying terminal characters: ( ) α β * - + $
Displaying non-terminal characters: S X Y Z
Displaying parsing table:
-----
| (X) | null | null | null | null | null | null |
-----
| YZ | null | YZ | YZ | null | null | null |
-----
| S | null | α | β | null | null | null |
-----
| null | | null | null | *X | -X | +X |
-----
Stack pointer: S
Input pointer: (
-----
Repetition number: 1
Rule is: S->(X)
Revprod is: )
Revprod is: )X
Revprod is: )X(
```

Εικόνα 2. Εμφάνιση των πινάκων.


```
test13@test13-VirtualBox: ~/java
File Edit View Search Terminal Help
-----
Repetition number: 11
- is popped out of the stack
-----
Repetition number: 12
Rule is: X->YZ
Revprod is: Z
Revprod is: ZY
top on stack: Y
Input pointer: β
-----
Repetition number: 13
Rule is: Y->β
Revprod is: β
top on stack: β
Input pointer: β
-----
Repetition number: 14
β is popped out of the stack
-----
Repetition number: 15
Rule is: Z->
top on stack: )
Input pointer: )
```

Εικόνα 3. Εμφάνιση ενδεικτικών βημάτων.

```
File Edit View Search Terminal Help
-----
Repetition number: 30
a is popped out of the stack
-----
Repetition number: 31
Rule is: Z->
top on stack: )
Input pointer: )
-----
Repetition number: 32
) is popped out of the stack
-----
Repetition number: 33
Rule is: Z->
top on stack: )
Input pointer: )
-----
Repetition number: 34
) is popped out of the stack
-----
top on stack: $
Input pointer: $
LL1 parser shutting down ...
test13@test13-VirtualBox:~/java$
```

Εικόνα 4. Παράδειγμα τερματισμού επιτυχημένης αναγνώρισης.

```

File Edit View Search Terminal Help
LL(1) parser:
Enter string to be parsed:
(a+β()-a(())$
String to be parsed is:(a+β()-a(())$
Displaying terminal characters: ( ) a β * - + $
Displaying non-terminal characters: S X Y Z
Displaying parsing table:
-----
| (X) | null | null | null | null | null | null |
-----
| YZ | null | YZ | YZ | null | null | null |
-----
| S | null | a | β | null | null | null |
-----
| null | | null | null | *X | -X | +X |
-----
Stack pointer: S
Input pointer: (
-----
Repetition number: 1
Rule is: S->(X)
Revprod is: )
Revprod is: )X
Revprod is: )X(

```

Εικόνα 5. Παράδειγμα λειτουργίας με μη αναγνωρίσιμη είσοδο.(1)

```

File Edit View Search Terminal Help
+ is popped out of the stack
-----
Repetition number: 8
Rule is: X->YZ
Revprod is: Z
Revprod is: ZY
top on stack: Y
Input pointer: β
-----
Repetition number: 9
Rule is: Y->β
Revprod is: β
top on stack: β
Input pointer: β
-----
Repetition number: 10
β is popped out of the stack
-----
Repetition number: 11
Input not recognised by grammar!!!
top on stack: Z
Input pointer: (
LL1 parser shutting down ...
test13@test13-VirtualBox:~/java$

```

Εικόνα 6. Παράδειγμα λειτουργίας με μη αναγνωρίσιμη είσοδο.(2)

```
File Edit View Search Terminal Help
Enter string to be parsed:
@)β+)α((-β)
String to be parsed is:@)β+)α((-β)$
Displaying terminal characters: ( ) α β * - + $
Displaying non-terminal characters: S X Y Z
Displaying parsing table:
-----
| (X) | null | null | null | null | null | null |
-----
| YZ | null | YZ | YZ | null | null | null |
-----
| S | null | α | β | null | null | null |
-----
| null | | null | null | *X | -X | +X |
-----
Stack pointer: S
Input pointer: @
-----
Repetition number: 1
No terminal character
top on stack: S
Input pointer: @
LL1 parser shutting down ...
test13@test13-VirtualBox:~/java$
```

Εικόνα 7. Παράδειγμα διακοπής λειτουργίας λόγω μη αποδεκτού χαρακτήρα σύμφωνα με το αλφάβητο της γλώσσας.

Άσκηση (Δ)

Για το συντακτικό διάγραμμα.

Θεωρούμε σαν σύμβαση ότι μια μεταβλητή μπορεί να αποτελείται και από γράμματα(κεφαλαία η μικρά) και από αριθμούς σε οποιοδήποτε αριθμό αλλά υποχρεωτικά θα ξεκινάει από γράμμα.

Στο συντακτικό διάγραμμα 2) δείχνουμε τα τερματικά σύμβολα με στρογγυλά και τα μη τερματικά με κουτιά. Αρχικά γίνεται αναπαράσταση σε συντακτικό διάγραμμα της γενικής έκφρασης και στην συνέχεια γίνεται επιμέρους αναπαράσταση σε συντακτικό διάγραμμα του αριθμού ,του τελεστή, της υποέκφρασης και της μεταβλητής. Τα επιμέρους συντακτικά διαγράμματα συνθέτουν το τελικό συντακτικό διάγραμμα που είναι το ζητούμενο. Σε περιγραφή BNF προκύπτει το θέμα της αναδρομικότητας το οποίο αντιμετωπίζεται επιτυχώς με εισαγωγή βοηθητικών κανόνων αναγκαίων για την σωστή παραγωγή έγκυρων

κανονικών εκφράσεων. Τα μη τερματικά σύμβολα αναπαρίστανται με <> και το βελάκι με το ::=

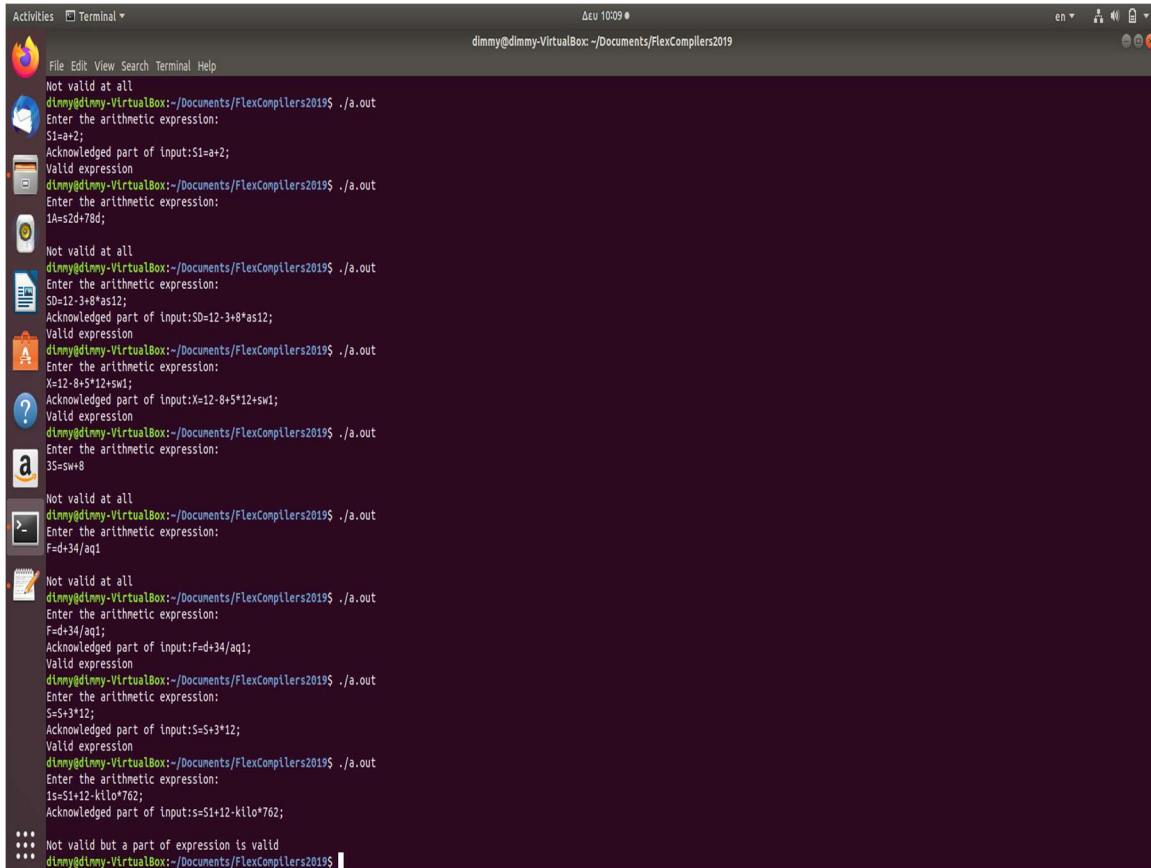
Σε EBNF ο προσδιορισμός σύνταξης γίνεται απλούστερος και εισάγεται και επαναληπτικότητα στους συντακτικούς κανόνες. Τα τερματικά σύμβολα μπαίνουν σε "", το βελάκι γίνεται με =, ενώ {} συμβάλλουν στην επανάληψη των περιεχομένων τους.

Για το πρόγραμμα Flex(reg.l)

Στο βοηθητικό τμήμα δηλώσεων ορίζουμε δύο ακέραιες μεταβλητές `invalid` και `part` τις οποίες εκχωρούμε με 0. Η μεταβλητή `invalid` εκφράζει τον αριθμό των χαρακτήρων που δεν αναγνωρίζονται από την κανονική έκφραση και η μεταβλητή `part` τον αριθμό των εκφράσεων που αναγνωρίζονται. Στο τμήμα δηλώσεων ορίζουμε το `NUMBER` το οποίο αποτελείται τουλάχιστον από ένα ψηφίο, το `VARIABLE` του οποίου η κανονική έκφραση αποτελείται από ένα γράμμα μικρό ή μεγάλο και μετά σε οποιοδήποτε αριθμό γράμματα ή αριθμοί, καθώς και τον `OPERATOR` που περιέχει τους τελεστές "+", "-", "*", "/", "%" τους οποίους περικλείουμε σε εισαγωγικά καθώς είναι μεταχαρακτήρες. Με το %% τώρα ξεκινάει το μέρος του προγράμματος που σχετίζεται με τους κανόνες. Αν ο scanner διαβάσει έκφραση που ταιριάζει με το pattern `{(VARIABLE)}"="({NUMBER}|{VARIABLE})({OPERATOR}|{VARIABLE}|{NUMBER}))+";` τότε θα πραγματοποιηθεί δράση που είναι να εκτυπώνει στην κονσόλα το κομμάτι που αναγνωρίστηκε και να αυξάνει τον μετρητή `part`. Αν αλλάξουμε σε νέα γραμμή στην είσοδο ελέγχουμε την τιμή του `invalid`. Αν είναι 0 και το `part > 0` τότε σημαίνει ότι η είσοδος που δόθηκε ως κανονική έκφραση είναι έγκυρη αλλιώς αν είναι το `part > 0` σημαίνει ότι η είσοδος δεν είναι έγκυρη αλλά ένα κομμάτι της είναι έγκυρο αλλιώς η είσοδος που δόθηκε από τον χρήστη δεν είναι καθόλου έγκυρη. Τέλος αξίζει να αναφερθεί πως αν κάποιο κομμάτι της εισόδου δεν ταιριάζει με την κανονική έκφραση τότε οτιδήποτε άλλο και με την νέα γραμμή θα προκαλεί την αύξηση του μετρητή `invalid`. 3) Στην συνέχεια μέσα στην `main` με την βοήθεια της μεταβλητής τύπου `*File` ορίζουμε από που θα δεχθούμε είσοδο (από άλλο αρχείο εισόδου ή

κονσόλα). Τέλος καλούμε την `yylex()` η οποία είναι τύπου `int` (επιστρέφει το λεκτικό που αναγνωρίζεται) το η οποία παράγει κώδικα σύμφωνα με τους κανόνες που γράψαμε πιο πάνω.

Ενδεικτικά screenshots με διαφορετικές εισόδους από κονσόλα στο πρόγραμμα `reg.l`


```
dimmy@dimmy-VirtualBox: ~/Documents/FlexCompilers2019
File Edit View Search Terminal Help
Not valid at all
dimmy@dimmy-VirtualBox:~/Documents/FlexCompilers2019$ ./a.out
Enter the arithmetic expression:
S1=a+2;
Acknowledged part of input:S1=a+2;
Valid expression
dimmy@dimmy-VirtualBox:~/Documents/FlexCompilers2019$ ./a.out
Enter the arithmetic expression:
1A=s2d+78d;
Not valid at all
dimmy@dimmy-VirtualBox:~/Documents/FlexCompilers2019$ ./a.out
Enter the arithmetic expression:
SD=12-3+8*as12;
Acknowledged part of input:SD=12-3+8*as12;
Valid expression
dimmy@dimmy-VirtualBox:~/Documents/FlexCompilers2019$ ./a.out
Enter the arithmetic expression:
X=12-8*5*12+sw1;
Acknowledged part of input:X=12-8*5*12+sw1;
Valid expression
dimmy@dimmy-VirtualBox:~/Documents/FlexCompilers2019$ ./a.out
Enter the arithmetic expression:
3S=sw+8
Not valid at all
dimmy@dimmy-VirtualBox:~/Documents/FlexCompilers2019$ ./a.out
Enter the arithmetic expression:
F=d+34/aq1
Not valid at all
dimmy@dimmy-VirtualBox:~/Documents/FlexCompilers2019$ ./a.out
Enter the arithmetic expression:
F=d+34/aq1;
Acknowledged part of input:F=d+34/aq1;
Valid expression
dimmy@dimmy-VirtualBox:~/Documents/FlexCompilers2019$ ./a.out
Enter the arithmetic expression:
S=s+3*12;
Acknowledged part of input:S=s+3*12;
Valid expression
dimmy@dimmy-VirtualBox:~/Documents/FlexCompilers2019$ ./a.out
Enter the arithmetic expression:
1s=S1+12-kilo*762;
Acknowledged part of input:s=S1+12-kilo*762;
*** Not valid but a part of expression is valid
dimmy@dimmy-VirtualBox:~/Documents/FlexCompilers2019$
```

B)

Σε BNF

$\langle \text{Έκφραση} \rangle ::= \langle \text{Μεταβλητή} \rangle = \langle \text{Υποέκφραση}_1 \rangle \langle \text{Υποέκφραση}_2 \rangle ;$

$\langle \text{Ψηφίο} \rangle ::= 0 | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9$

$\langle \text{Αριθμός} \rangle ::= \langle \text{Ψηφίο} \rangle | \langle \text{Ψηφίο} \rangle \langle \text{Αριθμός} \rangle$

$\langle \text{Τελεστής} \rangle ::= + | - | * | / | \%$

$\langle \text{Υποέκφραση}_1 \rangle ::= \langle \text{Μεταβλητή} \rangle | \langle \text{Αριθμός} \rangle$

$\langle \text{Υποέκφραση}_2 \rangle ::= \langle \text{Τελεστής} \rangle \langle \text{Υποέκφραση}_1 \rangle | \langle \text{Τελεστής} \rangle \langle \text{Υποέκφραση}_1 \rangle \langle \text{Υποέκφραση}_2 \rangle$

$\langle \text{Γράμμα} \rangle ::= A | B | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | W | X | Y | Z | a | b | c | d | e | f | g | h | i | j | k | l | m | n | o | p | q | r | s | t | u | v | w | x | y | z$

$\langle \text{Στοιχεία\_Μεταβλητής} \rangle ::= \langle \text{Γράμμα} \rangle | \langle \text{Ψηφίο} \rangle | \langle \text{Γράμμα} \rangle \langle \text{Στοιχεία\_Μεταβλητής} \rangle | \langle \text{Ψηφίο} \rangle \langle \text{Στοιχεία\_Μεταβλητής} \rangle$

$\langle \text{Μεταβλητή} \rangle ::= \langle \text{Γράμμα} \rangle | \langle \text{Γράμμα} \rangle \langle \text{Στοιχεία\_Μεταβλητής} \rangle$

Γ)

Σε EBNF

$\text{Έκφραση} = \text{Μεταβλητή} = \text{Υποέκφραση}_1 \text{Υποέκφραση}_2 ;$

$\text{Μεταβλητή} = \text{Γράμμα} \{ \text{Γράμμα} | \text{Ψηφίο} \}.$

$\text{Υποέκφραση}_1 = \text{Μεταβλητή} | \text{Αριθμός}.$

$\text{Υποέκφραση}_2 = \text{Τελεστής Υποέκφραση}_1 \{ \text{Τελεστής Υποέκφραση}_1 \}.$

$\text{Γράμμα} =$

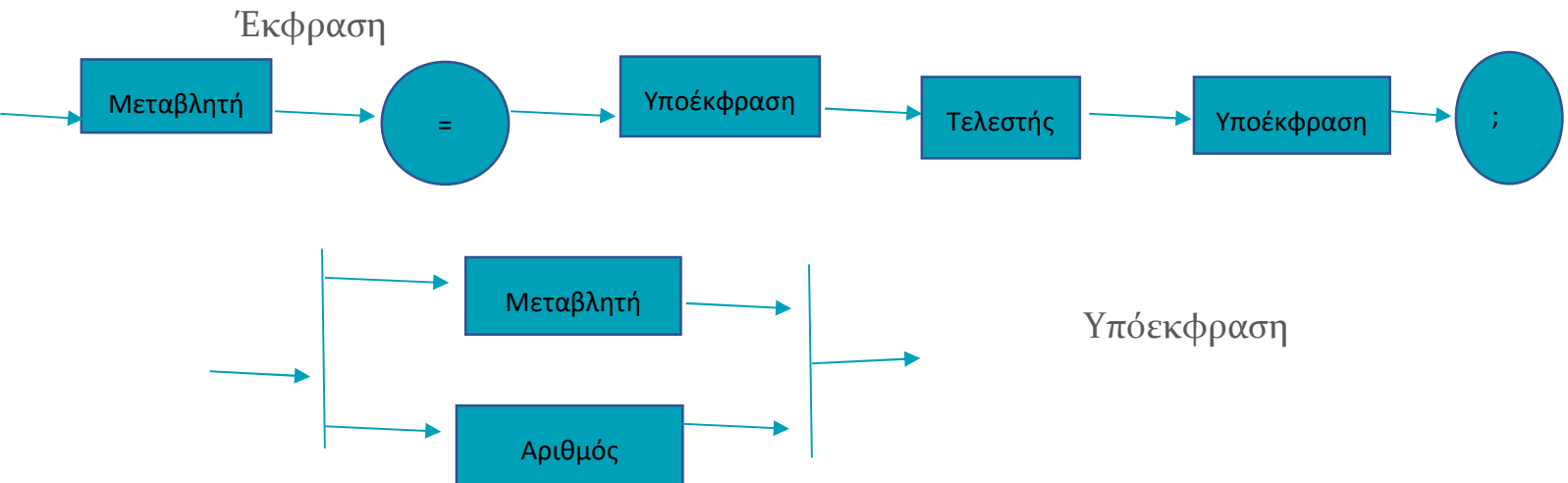
$"A" | "B" | "C" | "D" | "E" | "F" | "G" | "H" | "I" | "J" | "K" | "L" | "M" | "N" | "O" | "P" | "Q" | "R" | "S" | "T" | "U" | "V" | "W" | "X" | "Y" | "Z" | "a" | "b" | "c" | "d" | "e" | "f" | "g" | "h" | "i" | "j" | "k" | "l" | "m" | "n" | "o" | "p" | "q" | "r" | "s" | "t" | "u" | "v" | "w" | "x" | "y" | "z".$

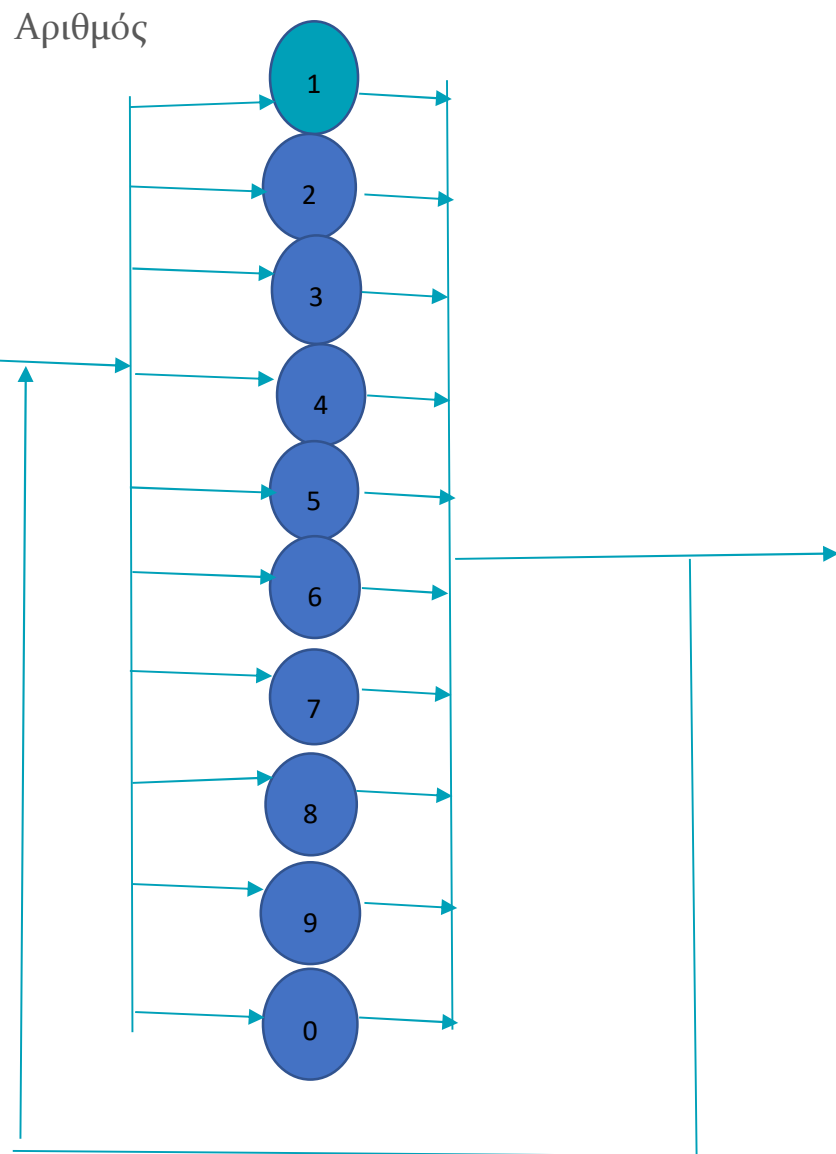
Ψηφίο="0"|"1"|"2"|"3"|"4"|"5"|"6"|"7"|"8"|"9".

Αριθμός=Ψηφίο{Ψηφίο}.

Τελεστής="+"|"-"|"*"|"/"|"%".

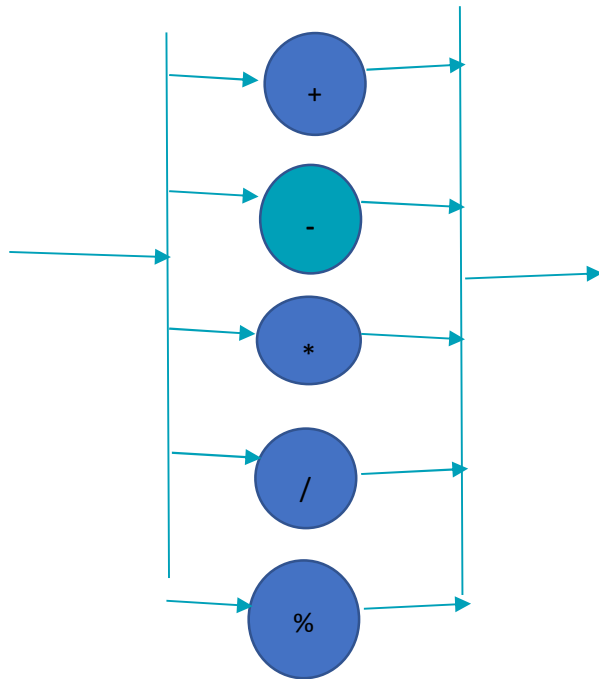
A) Συντακτικό διάγραμμα.

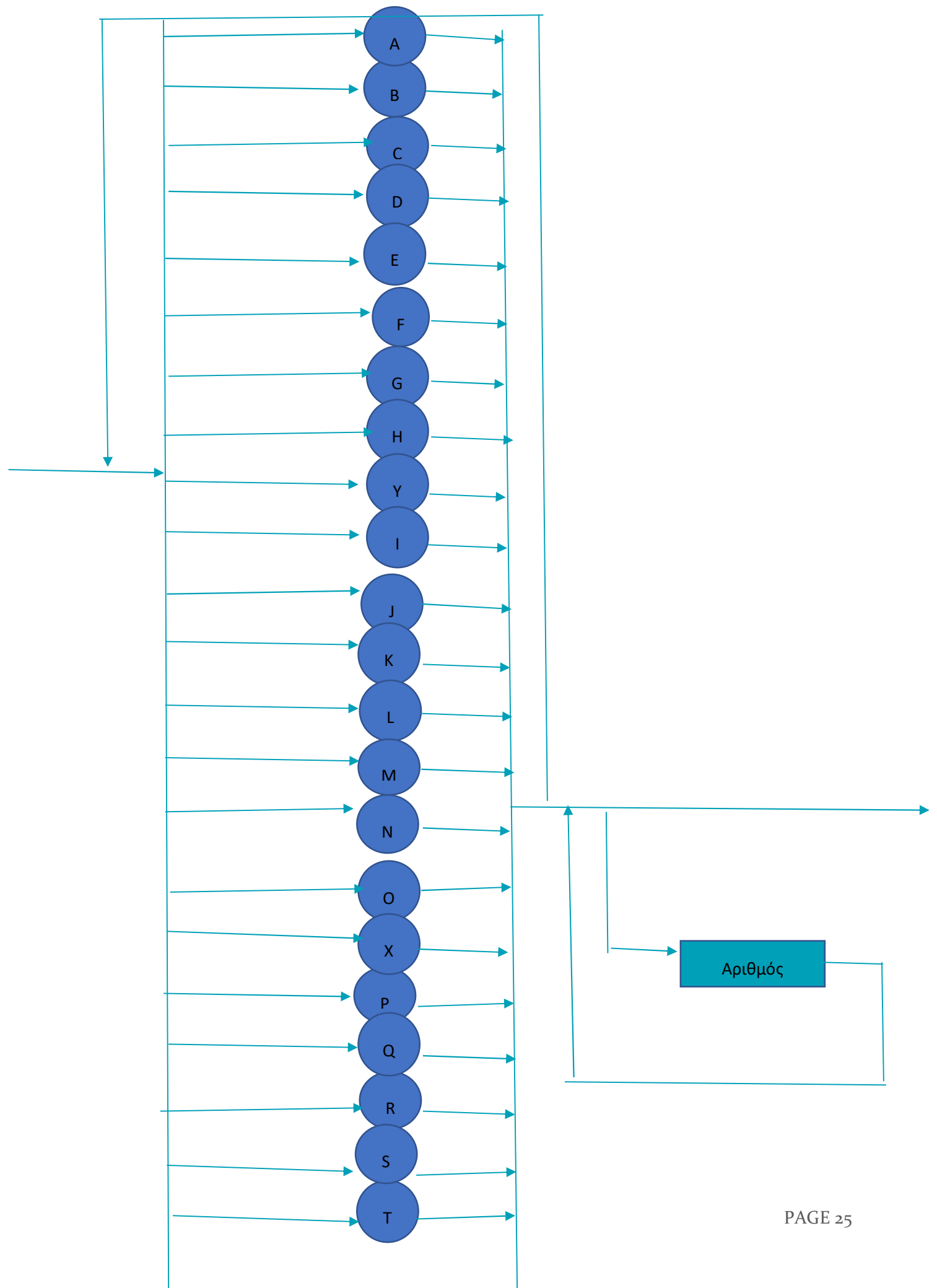

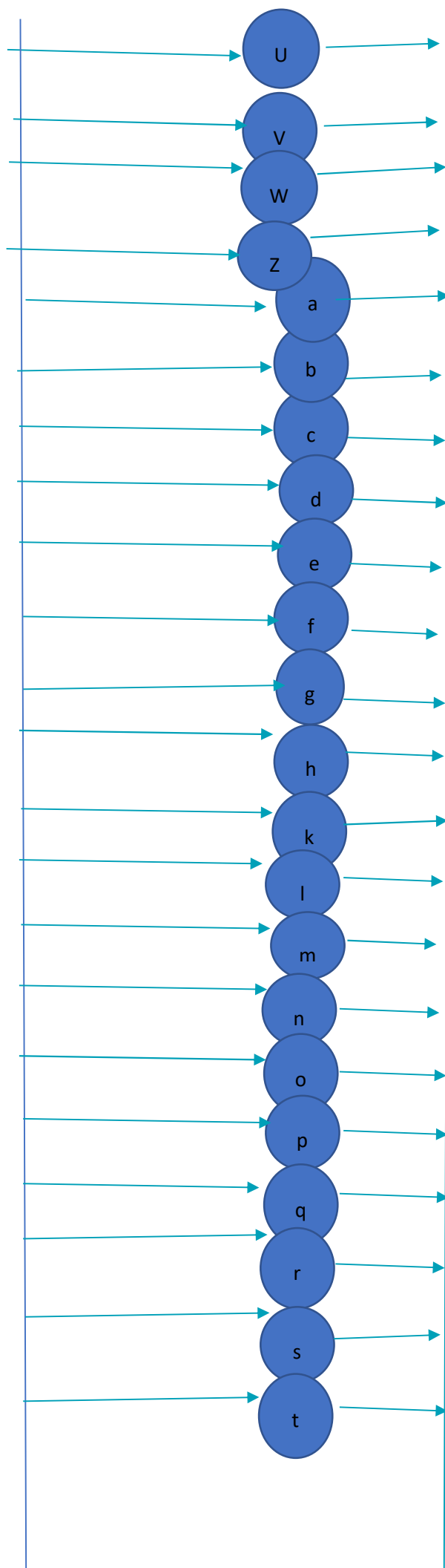

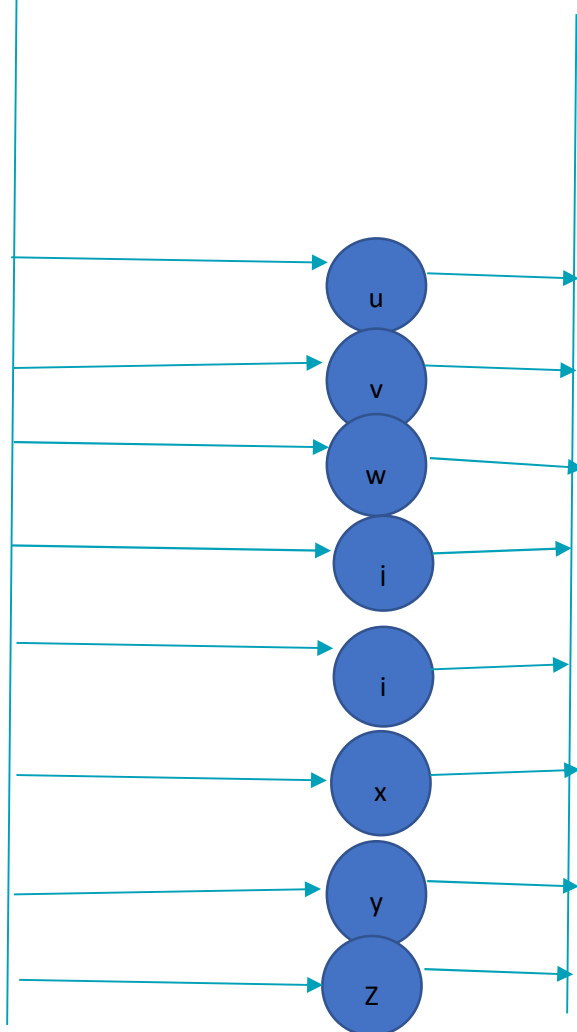

Τελεστής

Μεταβλητή

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. The StringBuilder Class Docs Oracle
<https://docs.oracle.com/javase/tutorial/java/data/buffers.html>
2. Μεταγλωττιστές Μ.Βίρβου Κεφάλαιο 3 Τρόποι προσδιορισμού σύνταξης BNF,EBNF,συντακτικό διάγραμμα
3. Flex Manual <https://www.cs.virginia.edu/~cr4bd/flex-manual/>